

ПОРУШУЮТЬ СПРАВУ ІВАНА СВІТЛИЧНОГО

Ньюарк, Н.Дж. — Члени організації Американців в Оороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) були присутні на зустріч-конференції у Вашингтоні в справах Мадридської конференції, на якій виступав посол-амбасадор Макс Кампелмен. Цю зустріч влаштувала 1-го лютого ц.р. Комісія для безпеки і співробітництва в Європі. В склад делегації АОЛПУ входили: Марія Демчук, протоколярка секретаря, Таня Лисинська, член, Данило Марчишин, референт зовнішніх зв'язків, і Ігор Ольшанський, координатор. Амбасадор Кампелмен коротко звітував, заявляючи, що в ЗСА є готові продовжувати свою участь у Мадридській конференції так довго, як буде потрібно, тому що це дає можливість країнам вільно до світу виявляти порушення людських і національних прав Советським Союзом.

Перед зустріччю, делегація членів АОЛПУ зустрілася з деякими конгресменами. Першим з них був Кристофер Сміт, з Трентону, Н.Дж., який недавно був обраний до законодавчої Комісії. Він обіцяв делегатам АОЛПУ продовжувати жваву працю на відтинку оборони людських прав на своїм новій посаді і обіцяв українських політв'язнів так, як він це робив в минулому. Він заявив, що співпрацюватиме з конгресменом Меттью Ріналдо з Нью-Джерсі у справі Івана Світличного, українського поета-письменника-літературознавця, колишнього політв'язня, який недавно був звільнений із заслання і перебуває тепер у Києві. Оба конгресмени звернуться з проханням до президента Рональда Регена дістати дозвіл для І. Світличного на виїзд до ЗСА на лікування.

Група також відвідала конгресмена Бернарда Давсера з округу Нью-Брансвик, Н.Дж. Конгресмен Давсер разом з конгресменом Смі-

том був головним рушієм в успішних переведенні резолюції ч. 205 в обох палатах Конгресу. У наслідок цієї резолюції була видана прокламація президента Рональда Регена 21-го вересня 1982 року в пошану Української Гельсінкської Групи з нагоди 6-річчя її заснування. Резолюція 205 і прокламація Президента є великим досягненням АОЛПУ, про яке загалом у своїх промовах під час Мадридської конференції амбасадор Кампелмен і сенатор Роберт Дол з Кензаса. Делегація АОЛПУ висловила подяку конгресменам від української громади і поінформувала їх про теперішню ситуацію в Україні та плани майбутніх акцій.

Надія Юрків, яка репрезентує АОЛПУ в Лонг-Айленді, Нью-Йорк, вистаралася побажання делегації з конгресменом Реймондом МекГретом, з яким вона співпрацює довший час. Через її інтервенцію конгресмен МекГрет "адоптував" Олександр Мерженка і вже довший час пише в його обороні до советських властей. Конгресмен МекГрет висловив свою підтримку для українців і обіцяв у майбутньому підтримувати і прислухатися до оборонних акцій і "адоптування" додаткових українських політв'язнів.

Делегація АОЛПУ також відвідала канцелярію Конгресмена Меттью Ріналдо з Нью-Джерсі. Вони продискутували з асистентами конгресменів справу Івана Світличного. АОЛПУ добув записку про те, що звільнений із заслання і перебуває тепер у Києві. Оба конгресмени звернуться з проханням до президента Рональда Регена дістати дозвіл для І. Світличного на виїзд до ЗСА на лікування.

Група також відвідала конгресмена Бернарда Давсера з округу Нью-Брансвик, Н.Дж. Конгресмен Давсер разом з конгресменом Смі-

Відбудеться XIV Конгрес Комітету Українців Канади

Вінніпег, Ман. — З Комітету Українців Канади повідомляють, що XIV Конгрес Українців Канади відбудеться тут в днях 7, 8, 9 і 10-го лютого 1983 року.

Конгрес відбудеться у готелі Вестін. Кошти кімнат вносять по 50 дол.

У Вашингтоні відбудеться виставка картин Л. Гуцалюка

Вашингтон. — Малайя Любослав Гуцалюк, виставка рисунків якого відбувалася з початком цього місяця в Нью-Йорку в Галерії Об'єднання Мистців Америки, знову виставлятиме свої картини, цим разом — 30 мініатюр і картин малого формату. Це вперше, від 15-ти років, на його виставці будуть мініатюри.

Помер Іван Осененко

Окала, Флориди. — Тут помер у своєму домі на серцевий удар в ді 22-го лютого ц.р. Іван Осененко, колишній керівник відділу статтей на спеціальні теми, що був частиною "Нью Йорк Таймсу".

І. Осененко працював на тому пості від 1971 року до 1978 і в тому часі не один раз допомагав своїми зв'язками українській громаді, а зокрема редакції "Свободи". У 1978 році він перейшов

незалежно чи в ній буде одна, чи дві особи. Центральний Комітет Українців Канади заохочує зацікавлених, що вибираються на XIV Конгрес якнайшорше замовляти кімнати та квитки на літак, щоб користуватися відповідними знижками.

Відкриття виставки Л. Гуцалюка, що її влаштував 78-й Відділ Союзу Українців Америки, відбудеться у Вашингтоні в суботу, 5-го березня ц.р., від 7-ої до 9:30 вечора у залі Собору св. Родини, 4250 Narewood Rd. Виставка продовжуватиметься у неділю, 6-го березня, від год. 1-ої до 3-ої по полудні.

До З'єднаного синдикату для спеціальних статтей, а вже рік пізніше заложив своє власне кореспондентське бюро п.н. Міжнародне бюро видавців, преси і дописів, маючи як співініціаторів Мерілін Бек, журналістку з Голлівуду.

І. Осененко був з похоронений українцем, як і його дружина Мелія Єдинак. У них є два сини, з яких один живе в Порт Вашингтоні, Н.Й., а другий в Окалі, Флориди.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Йорданії Марван аль-Кассем заявив, що Ізраїль мусить вивести свої війська з Лівану і погодитися не закладати нових ізраїльських поселень на окупованому західному березі Йордану перед тим, як почнуть переговори про дійсне розв'язання проблем Близького Сходу. Цю заяву міністер Кассем зробив перед журналістами після зустрічі з президентом Лівану Аміном Гемаелем. Ї розцінюють як висловлення Йорданією умов для приступлення до переговорів.

РІШИЛИ ВИДАЛИТИ Ф. ФЕДОРЕНКА

Філадельфія, Па. — Після шести років судових процесів та заходів Федора Федоренка присуджено на видалення із ЗСА.

Остаточний присуд видав минулого тижня суддя іміграційного уряду у Філадельфії, Гордон Сакс.

Федір Федоренко, якому тепер 75 років, стояв перед закидом, що він як вартовий у концетраційному таборі Тремблінга в Другій світовій війні був присутнім при ексекуціях жидів та інших в'язнів того табору. Федоренко працював довгі роки як фабричний робітник у Ватербері, Конн., відтак проживав на Флориді, а тепер живе у Філадельфії. Його дружина та двоє дітей перебувають на терені СС-СР. Теперішній присуд наказує видати його до Советського Союзу, якщо цей

його прийме. Оборонець Федоренка Брас Гілдеа має можливість до 8-го березня зложити протест проти того присуду до апеляційного іміграційного суду. Відтак справа може перейти до федерального суду, а далі до Верховного Суду. Як відомо, Верховний Суд ЗСА це 21-го січня 1981 року відправив Федоренка американське громадянство на підставі того, що Федоренко зложив фальшиві зізнання, вносячи прохання про громадянство.

Якщо присуд Федоренка залишиться в силі, тоді він буде першим в ряду т.зв. "нацистських колаборантів", якого видалять із ЗСА. В теперішньому часі розглядають шість таких випадків, але ні один ще не закінчений справді видаленням із ЗСА засуджених.

Обмежують виїзд німців з ССРСР

Бонн, Західна Німеччина. — Федеральний посол Герберт Гупка, член християнсько-демократичної партії, заявив в Бундестагу, що в січні 1983 року тільки 113 німців дістало дозвіл емігрувати з ССРСР до Західної Німеччини. Якщо такий стан існуватиме далі, то цього року прибуде ще менше німців як в 1982 році. Минулого року прибуло тільки 2,071 німців з ССРСР, хоч 2 мільйони німців в Советському Союзі подали прохання на виїзд в Західну Німеччину.

Канцлер Гельмут Коль інтерв'ював п'ять разів в новій адміністрації ССРСР на чолі з Юрієм Андроповим, і це саме зробив президент Карл Карстенс.

Під час відвідин советського міністра закордонних справ А. Громика в Бонні в січні цього року, німецькі власті також порушували цю справу з ним. Громиков мав заявити, що всі німці, які згодилися на виїзд, покинули ССРСР, що не відповідає правді. Гупка сказав, що уряд в Бонні має листу 10,000 німців-кандидатів на виїзд з ССРСР, а німецький Червоний Хрест має список 88,000 німецьких аплікантів на виїзд з ССРСР. Як відомо советські громадяни, які хочуть емігрувати з ССРСР, підпадають різним формам дискримінації в школах, урядах чи на праці, як це є загалом відомим.

Друга країна за Залізною Заслоною, яка утруднює еміграцію етнічних німців, це Румунія, де є також багато німців. В жовтні 1982 року румунський уряд проголосив, що особи, які хочуть виїхати з Румунії, мусять повернути румунському уряду всі кошти витрачені на академічне чи технічне вишколення. Минулого року 12,971 німців виїхало з Румунії, що на думку боннського уряду є задовільним, але примусовий зворот коштів вишколу становить порушення Гельсінкських угод.

В протязі до Польщі, де не дозволено на існування німецьких шкіл, німці в Румунії мають власні школи, і тому їм куди легше пристосуватися до німецьких сучасних економічних, суспільних і культурних обставин. Боннський уряд, між іншим, не називає тих німецьких емігрантів "втікачами", але "переселенцями", і тим самим вони не стають предметом дискримінації чи ворожого відношення зі сторони німецьких автохтонів в Західній Німеччині.

На сесії НТШ в Монтреалі обговорювали УПА

Монтреал, Кве. (Н.О.). — У середу, 16-го лютого 1983 року, Монтреальський Відділ НТШ присвятив свою чергову сесію в бieżучому академічному році обміркуванню теми "УПА в чужомітій пресі 1945-1955". Сесію проводив у приміщеннях МекГільського університету проф. Ярема Келебай.

Доповідач, Роман Рахманний, на основі багатого матеріалу і власної активної участі в тому своєрідному процесі проникання політичної інформації в чужомовні видання, накреслив яскраву картину ролі української еміграції у введенні у світ об'єктивних даних про визвольну боротьбу українського народу в повсюдному десятилітті. Важливим чинником у доведенні до відома суспільства Заходу інформації про цілі, характер і методи боротьби УПА була Українська Преса Служба (УПС). Ї білетні українською, англійською, французькою і німецькою мовами, та й безпосередня активність співробітників УПС у різних країнах, в той час допомогли прокламаті те, що доповідач назвав "змовою мовчання" супроти українського політично-державницького питання. Серед видатніших співробітників УПС доповідач відмінив проф. Л. Шанковського, Ореста Пилляра, д-ра М. Дудру, Олега Зеленецького, Б. Вітошинського, Ярослава Пришляка, Володимира Стахова і інших.

Слідуючи за дедалі більшою актуалізацією справи

УПА в чужомовних періодичних виданнях, доповідач підкреслював найважливіші аспекти того процесу. "Це - заслуга воєвця УПА і мережі ОУН, що своїми сміливими акціями на території окупованої України перетворили свою національність (за словами Л. Укр. раїни) у "політичну силу". А втім, "це - воля УПА і бойовики ОУН перенесли, висті й документи про політичній й збройній дії УПА з України за кордон...". "Українські політичні емігранти, у своїй активній частині, довели що інформацію до відома суспільства Заходу... Своїми власними писаннями чужомовні журналісти й редактори, на основі тієї інформації та власних спостережень, змінили вірогідність справи УПА та всього українського політичного питання".

В основному доповідач - великий колишній керівник УПС - обговорював свою тезу-пересторогу, яку він поклав, як вихідний пункт доповіді, що "без ініціативності організованої групи українських політичних емігрантів збройно-політичний капітал боротьби УПА міг змарнуватися, бо чужоземні суспільства отримали б у 1945-55 роках тільки викривлену інформацію на основі офіційних джерел окупантів України".

Серед слухачів цієї сесії Монтреальського Відділу НТШ була помітна група українських студентів. Запи

ШУЛЦ ОБСТОЮЄ ДОПОМОГУ СОЮЗНИКАМ

Вашингтон. — Державний секретар Джордж Шульц розпочав під кінець минулого тижня громадську кампанію за підтримку програми допомоги іншим країнам на протязі широкого опозиції з огляду на внутрішні економічні труднощі. Виступаючи в Атланті, Джордж Шульц сказав, що "ціна на скромність" для зовнішньої допомоги тому, що необхідно "забезпечити мир і економічний розвиток у районах життєвоважливих для нашої безпеки".

Шульц сказав, що підтримка миру на Близькому Сході коштує кожного американця 12,35 долара, допомога країнам Караїбського басейну — 3,84 долара, контролю над кількістю народжень і ростом населення в інших країнах — 92 центи, на допомогу харчування — 3,15 долара і 77 центів на допомогу Туреччині. Шульц

не уточнював до якого періоду і тривалості відносилися його цифри.

Загальна вартість податків у доларах, які йдуть на всю допомогу ЗСА на оборону і економіку для країн, що розвиваються, становить 43,911 долара на особу. Для порівняння, "ми американці тратимо на рік на телевізори і радіоприймачі 104 долари на особу, 35 доларів на особу на перукарів і косметику, 97 доларів на мило і миючі засоби і 21 долар на квіти.

Державний секретар зазначив, що він робить порівняння не для того, щоб пригнітити чи перебільшити видатки пересічного американця, "але я хочу показати деякі відносні вартості," — сказав він. "Кожний американець повинен зрозуміти, що необхідно видати частину наших спільних ресурсів, щоб захистити нашу найціннішу вартість: свободи, економічного процвітання і миру".

Цитуючи колишнього державного секретаря Діна Дорка, який походить з Джорджії, Шульц сказав: "Воля не є безплатною".

Кампелмен обраний головою ради Фрідом Гавз

Нью-Йорк, Н.Й. — Амбасадор Макс М. Кампелмен був обраний головою ради Фрідом Гавз, Крайової організації, яка має за завдання слідкувати за свободою народів у цілому світі. Кампелмен перебере свої обов'язки, як закінчиться конференція в Мадриді, а офіційно стане головою ради 1-го квітня. Він вже довгі роки є членом Фрідом Гавз, а від 1981 року був одним із його мужів довіря.

М. Кампелмен, який тепер перебуває у Мадриді, як

голова американської делегації, заявив, що свобода народів мусить бути предметом боротьби на різних ступнях. Саме такі організації як Фрідом Гавз беруть собі за завдання добровільно і у вільний спосіб слідкувати за свободою народів та її боронити.

М. Кампелмен зазначив, що він буде на своєму пості далі продовжувати в тому напрямі працю, так як Фрідом Гавз це робить за 42 роки свого існування.

К. Ейделман матиме труднощі з апробатою

Вашингтон. — Комісія закордонних зв'язків в Сенаті відмовилася у четвер, 24-го лютого ц.р. підтримати покликання Кеннета Л. Ейделмана на пост шефа контролю озброєнь.

Це, однак, не означає, що комісія відкинула зовсім можливість що Ейделман цей пост обійме. Тепер справа буде предметом дискусії в Сенаті, де зможуть виступати проти і за прийняттям Ейделмана. Президент Рональд Реген висловив згоду на такий перебіг справи і він надіється, що після дискусії та висловлення думок сенаторів остаточно таки затвердять Ейделмана як шефа контролю озброєнь.

Він вже тричі виступав перед сенатською комісією і кожного разу підкреслював, що підтримує ідею контролю озброєнь. Незважаючи на те застереження проти нього далі панують в Сенаті. Правдоподібно тому, що кандидат Уряду, а сенатори не є переконані, що Адміністрація Р. Регена справді бажає переговорів у справі озброєння.

Справа Ейделмана буде остаточно покладена шойно в половині березня в Сенаті і це дає час республиканським сенаторам підготувати оборону кандидата.

У ПІВНІЧНОСХІДНОМУ стейті Індії Ассам, де за останні тижні проходили хвилі безпорядків, терору і вбивств, коли загинуло понад 1,500 імігрантів мусульман з Бангладешу, тепер почалася друга стадія трагедії — перелікани вандалізмом поселені мусульмани тікають цілими селищами до сусідніх стейтів або в табори для біженців. Як подають кореспонденти з Індії, трагедія продовжується але вона поки не вплинула на політичне життя країни.

ІТАЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ арештувала в четвер, 24-го лютого, другого советського громадянина за останні 10 днів, обвинувативши його в шпигунстві Арештований 38-літній Віктор Коняев був заступником директора торгівлі італійсько-советської компанії Нафта-Італія. Поліція обвинувачує Коняєва у шпигунській співпраці з іншим советським громадянином Віктором Проніном та італійцем Адзельо Негріном, які були арештовані ще 14-го лютого.

Він же тричі виступав перед сенатською комісією і кожного разу підкреслював, що підтримує ідею контролю озброєнь. Незважаючи на те застереження проти нього далі панують в Сенаті. Правдоподібно тому, що кандидат Уряду, а сенатори не є переконані, що Адміністрація Р. Регена справді бажає переговорів у справі озброєння.

Справа Ейделмана буде остаточно покладена шойно в половині березня в Сенаті і це дає час республиканським сенаторам підготувати оборону кандидата.

У ПІВНІЧНОСХІДНОМУ стейті Індії Ассам, де за останні тижні проходили хвилі безпорядків, терору і вбивств, коли загинуло понад 1,500 імігрантів мусульман з Бангладешу, тепер почалася друга стадія трагедії — перелікани вандалізмом поселені мусульмани тікають цілими селищами до сусідніх стейтів або в табори для біженців. Як подають кореспонденти з Індії, трагедія продовжується але вона поки не вплинула на політичне життя країни.

ІТАЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ арештувала в четвер, 24-го лютого, другого советського громадянина за останні 10 днів, обвинувативши його в шпигунстві Арештований 38-літній Віктор Коняев був заступником директора торгівлі італійсько-советської компанії Нафта-Італія. Поліція обвинувачує Коняєва у шпигунській співпраці з іншим советським громадянином Віктором Проніном та італійцем Адзельо Негріном, які були арештовані ще 14-го лютого.

З АНКАРИ, ТУРЕЧЧИНА, повідомляють, що лідер партії мусульманських фундаменталістів Національної партії спасіння і 23 його співробітники були визнані винними в спробах заснувати ісламське державу і засуджені в четвер, 24-го лютого, на різні строки ув'язнення. Некметтін Ербакан, лідер партії, яка тепер заборонена, був засуджений на чотири роки ув'язнення, а 23 його співучасники на різні строки в межах від двох до трьох років. Двадцять інших були оправдані судом, який тривав 23 місяці.

ЗАСТУПНИК ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА Іраку Тарік Азіз заявив, що Ірак не бачить жадних познач мирного розв'язання триваючої вже 30 місяців війни між Іраком і Іраном. У повідомленні з фронтів обидвох воюючих сторони кожна по своєму знову подають кількість вбитих воїнів та знищення військової техніки.

КИТАЙ ПРОДОВЖУЄ ПЕРЕГОВОРІ З МОСКВОЮ

Пекін, Китай. — Заступник міністра закордонних справ Китаю Чіан Чіжен вилетів у неділю, 27-го лютого, з Пекіну до Москви, щоб продовжувати переговори для встановлення більш нормальних відносин між Пекіном і Москвою. У другій rundі переговорів, які Пекін називає "консультаціями", китайська сторона має намір вимагати від Советського Союзу припинити підтримку в'єтнамської окупації Камбоджі, як перший крок покращення зв'язків.

Советська підтримка в'єтнамської Камбоджі є однією з трьох перешкод, які Пекін вважає утруднюючі нормалізацію відносин між цими двома країнами. Іншими двома перешкодами є советська окупація Афганістану і китайське незадоволення советською військовою розбудовою уздовж китайського кордону з Советським Союзом і Монголією.

Приватно деякі китайські лідери заявили, що покращення напружених відносин із Советським Союзом повинно починатися з Камбоджі, де в'єтнамські війська намагаються ліквідувати рештки попереднього режиму Поль Пота, який продовжує визнавати Пекін.

В суботу офіційна китайська газета "Народна газета" критикувала як "обман"

недавню пропозицію Ганюю виступити деяку частину своїх "добровольців" з Камбоджі знову обвинуватити Советський Союз у підтримці в'єтнамської окупації Камбоджі.

"Так звані добровольці є нічим іншим, як варварські агресори, послані в'єтнамськими чотирма роками тому при советській допомозі, щоб перейти в'єтнамсько-камбоджійський кордон, захопити Пном Пеню і окупувати цілу Камбоджу", — заявила газета.

Китай вказує на те, що він погодиться на нестралну Камбоджу з коаліційним урядом під керівництвом принца Нородома Сіанга, який довгі роки свого правління провів у Китаї.

Советський Союз в останні місяці натякував на те, що він хотів би спочатку поладити суперечки відносно советсько-китайського кордону. Стаття у советському журналі "Наш час" у січні обвинувачувала Китай в перешкоджанні встановленню кращих відносин, тим, що Китай заявляє свої претенсії на частину советської території. Таке обвинувачення, яке здивувало китайців, розцінювалося дипломатами як советська спроба відтягнути увагу Пекіну від серйозніших питань окупації Афганістану і Камбоджі.

В Америці

ДЖІН КИРКПАТРИК, амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Об'єднаних Націй, мусить відкласти на рекомендацію дирекції Сміт коледжу, свій виступ в цьому коледжі, бо відповідальні чинники відмовилися гарантувати її безпеку з огляду на підготовку демонстрації студентів проти неї. Президент згаданого коледжу побоюється, що демонстрація може набрати бурхливих виявів, які буде важко контролювати університетським чинникам, а викликати поліцію до кампусу коледжу є небезпечно, бо це могло б загострити відносини між дирекцією і студентськими організаціями. Студенти, зокрема ліберальні, закликають Киркпатрик байдужість до прав людини і симпатію до Південної Африки, яку вона нібито виявляє на форумі ООН.

РЕЧНИКИ АДМІНІСТРАЦІЇ президента Рональда Регена заявили, що ЗСА шукатимуть можливості підписання із Советським Союзом окремої угоди про заборону хемічної зброї. Цю зброю, згідно з інформаціями західних розвідних служб, ССРСР зживає в Афганістані і Південній Азії, зокрема в Камбоджі і Лаосі. Лоренс С. Іглбургер, заступник державного секретаря для політичних справ, заявив кореспондентам, що Уряд ЗСА вже неодноразово закликав до підписання договору про заборону хемічної зброї, вказуючи, що використання цієї зброї являється порушенням міжнародної угоди.

РАДА ЖИДІВСЬКИХ синагог, що репрезентує шість релігійних організацій, до яких належать консервативні, ортодоксальні, і поступові жиди, звернулася до президента Рональда Регена з проханням, щоб ЗСА проголосили себе "морально зобов'язаними" працювати в напрямі зменшення, або цілковитої заборони вжиття ядерної зброї і тим самим зменшити шанси ядерної війни в майбутньому. Рада закликає Р. Регена і советського лідера Юрія Андропова шукати можливості заборони вживання ядерної зброї взагалі. Політичні і релігійні спостерігачі кажуть, що цей заклик йде в парі з резолюцією католицького єпископату і становища інших християнських Церков.

ПРИХИЛЬНИКИ КОЛИШНЬОГО віцепрезидента Волтера Мондейла, який, як відомо, проголосив вже свою кандидатуру на президента ЗСА у виборах в 1984 році, шукають тепер формального визнання цієї кандидатури американськими профспілками. З цієї метою речники виборчого комітету Мондейла ведуть переговори з найбільшою профспілкою Американської федерації праці, Конгресом індустріальних організацій, рада якої відбуває свої наради у Бел Гарбор у Флориді. Тому, що голосування над справою офіційної підтримки не може скоріше відбутися, як в грудні ц.р., прихильники Мондейла хочуть переконати керівництво профспілки, щоб її люди включилися у підготовчу передвиборчу працю вже тепер.

СТЕЙТОВА КОМІСІЯ ГРОМАДСЬКОЇ обслуги в Нью-Джерсі відкинула прохання компанії для обслуговування населення електрикою і газом про підвищення цін за електрику на суму 464,5 мільйона доларів, яка мала бути перекинена на споживачів. Стейтова комісія, навапики, зарядила зниження на 135 мільйонів доларів цін за обслуговування, що у розділених вносіти приблизно три відсотки пониження ціни на електрику і газ для населення стейту.

КОНГРЕСОВА КОМІСІЯ заявила, що ізоляція американців японського походження під час Другої світової війни, а головне після нападу Японії на американські військові інсталляції у Перл Гарборі, не була мотивована політичними чи військовими потребами, а пересудом і дуже часто гістеричною расовою ненавистю. У 467-сторінковому звітному громадян японського походження були ізольовані у примітивні обладнання табори і що ця форма покарання була великою несправедливістю. На цій підставі деякі японоамериканці старатимуться тепер про відшкодування від Федерального Уряду, бо, як заявив один з їхніх представників, якась, хоч символічна, форма компенсації, була б на місці.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. U.S.A. members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Силовий чинник

Копи недавно до Вашингтону прибув єгипетський президент Госні Мубарак — усі були переконані, що єдина ціль його приїзду це справа замирення на Близькому Сході, тісно пов'язана зі ситуацією у Лівані. Ми чуvalи, що американська політика наставлена на співпрацю з новим демократичним і прозахідним урядом у Лівані, який тільки тоді зможе завести лад у тій країні, яка від десяти років кривавиться у громадській війні та шарпана завойовницькими сусідами, коли вдається вивести з Лівану всі чужинецькі війська: регулярну сирійську армію, регулярну армію Ізраїля і збройних советських зброєю палестинців. Виявилось, що поруч із цією проблемою, єгипетський президент просив Рональда Регена допомоги у приборканні імперіалістичних затій Лівії.

Ця північно-африканська арабська країна, де диктаторська влада перебрав самозванний посланник Муммар Каддафі, багата своїми джерелами нафти, станула у першому ряду не так просоветських, як радше протиамериканських країн Близького і Середнього Сходу, протектором і експортером міжнародного тероризму з імперіалістичними амбіціями супроти сусідів. Лівія із своїм диктатором Муммаром Каддафі — найбільший ворог Ізраїля і тим самим також Єгипту, який підписав із Ізраїлем сепаратний мир. Коли змовники вбили в Єгипті тамашного президента Анвара Садата — то на вулицях лівійський міст люди танцювали з радості. Але наступник Анвара Садата пішов слідами свого попередника: Єгипет є тепер одною з найбільш прихильних супроти Америки країн, а мировий план Рональда Регена, щодо Близького Сходу, проголошений ще у вересні минулого року, знайшов схвалення і в Єгипті і в цілому ряді інших арабських країн (Марокко, Туніс, Савдійська Аравія, ба навіть Йорданія). Єгипетський президент привіз із собою до Вашингтону докази, що Лівія плінує наїзд проти союзницького з Єгиптом Судану, і просив допомоги — спаралізувати той план.

Тому вислання на води недалеко Лівії літаконосця „Німіц" у супроводі кількох інших військово-морських одиниць Шостої флоту з одночасним висланням до Єгипту чотирьох найновіших американських розвідувальних літаків з радарними вимірювачами, створило враження, наче може створитися новий нікому не бажаний військовий фронт далеко від берегів Америки. Проте тактика американського Уряду виявилася правильною. Коли стало відомо, що до столиці Єгипту Каїра має прибути заступник секретаря військових справ ЗСА і американський генерал окремого військового з'єднання, створеного „для негайних потреб" поза кордонами Америки, то лівійський диктатор мусів зрозуміти, що це не жарт, а погроза, що Америка готова дійсно активно допомогти Єгиптові і Суданові. Промова Каддафі, що він перетворить затуку в Лівії „у затуку крові" була потрібна для внутрішнього вжитку. Так само для рятування свого „обличчя" лівійський уряд організував у всіх лівійських містах і містечках протиамериканські демонстрації. Але — як подали останні вістки — Лівія припинила зосередження своїх військ проти Судану. Бо й Москва не хоче третьої світової війни, спричиненої амбіціями малого диктаторчика північноафриканської країни.

Демонстрація американської збройної сили була правильною тактикою. У міжнародному світі все ще рішає сильний чинник. І хоча Советському Союзу вдалося „надігнати і перегнати" Америку в деяких родах стратегічної зброї, проте Америка є таки мілітарною потугою, що з нею мусять всі рахуватися. Кожний малий диктаторчик мріє про те, щоб стати великим диктатором, — володарем на якнайбільшій території. Але було вже безліч історичних прецедентів, які доказують, що затрата почуття самокритицизму і почуття міру у своїх імперіалістичних затях, невіддільно кінчається упадком даного диктатора. Це саме станеться скорше чи пізніше з Муммаром Каддафі. Покищо він мудро зробив, якщо дійсно, бодай тимчасово, вирікся своїх амбітних планів, які могли довести до воєнного удару, який неминує був би скінчився зміною режиму у Лівії.

Покищо добре сталося, нема нової війни і можна буде зосередитися на заведенні ладу в Лівані і на приборканні екстремізму, що його проявляє ізраїльський прем'єр Менахем Бегін. Треба мати величезну терпеливість, коли йдеться про міжнародну співпрацю з такими фігурами, які керуються почуттями а не розумом. Тому й Бегін — популярний в Ізраїлі. Але й він не пануватиме довго, бо світ так уладжений, що перемагає „золота середина", а не одна чи друга крайність. Дипломатія існує на те, щоб ті крайності притуплювати. Останні ходи американської дипломатії доказали, що вона — американська дипломатія, стоїть на висоті свого призначення.

Політичні аналітики і спостерігачі на Заході одностайно стверджують, що нове кремлівське керівництво, під проводом генерального секретаря ЦК КПСС Юрія Андропова, приготувалося до ширшої ідеологічної боротьби із Заходом, зокрема з'єднанням Стейтми Америки і його найближчими альянтами з Північно-Атлантичного Союзу (НАТО).

Передвісником такої боротьби є стаття в „Правді", органі ЦК КПСС, „Комуністи України", теоретичному і політичному журналі Комуністичної партії України, промова міністра закордонних справ СРСР Андрія Громика на прийнятті в честь міністра закордонних справ Франції Клода Жейсона, як також інші антиамериканські статті і замітки, які появляються майже в усіх советських виданнях там в СРСР і поза його кордонів.

У минулотижневому випуску „Правди" говориться, між іншим, що „соціалістичні країни і соціалізм знайшов останню під фронтальною ідеологічною атакою Заходу, який намагається за всяку ціну знищити підвалини соціалістичного суспільства і поширити у соціалістичних країнах свою воєнну доктрину". При тому у статті згадується, що советський урядові чинники, письменники і журналісти та всі інші прошарки населення висутимуть об'єднано проти західних намагань, які в кінцевому результаті за-

Володимир Левенев

МОСКВА НА ІДЕОЛОГІЧНОМУ ФРОНТІ ПРОТИ ЗАХОДУ

нають поразки, як це було в минулому. Приймаючи позу вчителя, Фелікс Кузнецов, автор статті у „Правді" і голова Об'єднання советських письменників каже, що „соціалістичні країни категорично відкидають брудну пропаганду і необосновані обвинувачення, а стараться розповсюдити спільноту у соціалістичних країнах правду про життя на Заході і на Сході".

Згідно з опінією політичних спостерігачів і дипломатів в Москві, стаття Ф. Кузнецова, мабуть, є започаткуванням ідеологічної боротьби комуністично-советських пропагандистів проти Заходу і безпосередньо проти ЗСА та теперішньої політики президента Рональда Регена і його співробітників. Тому, що з такою статтею виступив якраз голова профспілки советських письменників, мало б це означати, що творці культури будуть змушені переставитися на ідеологічний фронт із Заходом. „Творити в душі народу", — як пише Ф. Кузнецов, — тенденція опору проти буржуазного психологічного й ідеологічного наступу".

Цинізм треба вважати твердження „Правди" про „блякаду" і „цензуру" советських видань на Заході, бож кожному відомо, яке становище до тієї справи

займають советські цензори, митники, кагебисти та інші наставники, якщо йдеться про західні видання. Західні аналітики звертають при тому увагу, що від часу приходу на кремлівський престол колишнього шефа КГБ Юрія Андропова, який зокрема уславився при ліквідації опозиції — членів рухів спротиву в повоєнних Московських країнах, Гельсінкських груп нагляд за виконанням угод літераторів, мистців-неконформістів і проникання західних ідей до „соціалістичних країн", у СРСР чимраз частіше повторяться упоминання письменників і пратицивників пера взагалі, щоб вони підхоплювали ідеї Компартії і діяли згідно з духом ХХХІ з'їзду КПСС, який, нібито, передбачаючи ідеологічний наступ Заходу на Советський Союз, „визначив визначення ідеологічний курс партії на майбутнє".

„Комуніст України" на томіше пише, що „сучасне міжнародне становище характеризується гострою боротьбою двох напрямів у світовій політиці. З одного боку, курс приборкання гонки озброєнь, зміцнення миру і розрядки на захист суверенних прав і свободи народів, (це советський бік медалі), з другого — курс на підірвання розриву, роздуван-

ня гонки озброєнь, політика погрозу і втручання у чужі справи, придбання визвольної боротьби". Покилючись на слова колишнього першого кагебиста, а тепер генсека ЦК КПСС, М. М. Соломатина, автор статті в „Комуністі України" каже, що „теперішня політика Вашингтону, загострила міжнародну обстановку до край небезпечної межі. В цій ситуації особливо посилюється ідеологічне протистояння в головному питанні сучасності — питанні війни і миру".

Найбільш болюче сприйняли московські імперіалісти проголошення у Лондоні, Великобританія, президентом Рональдом Регеном „хрестовий похід" проти комунізму. Читаючи „Свободу" напевно собі ще пригадують скажені виступи советської пропаганди проти „українських буржуазних націоналістів" після третього успішного Конгресу СКВУ, на якому якраз й була піднесена справа розчленування комуністично-московської імперії і побудови на її руїнах самостійних держав повоєнних народів. Подібно тепер мається справа з „хрестовим походом" Р. Регена проти комунізму і загальною закордонною політикою ЗСА, яка, на думку М. Соломатина, „проголосила тотальну боротьбу проти комуністичної ідеології і, врешті-решт, самоликвідацію соціалізму". Не обійшлося у статті без нападів на „ідеоло-

(Продовження на стор. 4)

Стівен Ф. Коген, професор політичних наук у Принстон університеті зібрав у повній книжці ряд статей російських дисидентів, які у своїх аналізах дають навіщення модерної советської історії і політики. Автор використав найбільше тексту з „Політичного Денника", який редагував Рой Медведев, автор праці „Нехай історія осудить".

Коген у своїй статті „Дослідження Сталіна від Сталіна" дає обширну оцінку сталінської диктатури. Сталін володів Советським Союзом на протязі чверть сторіччя, від 1929 року до своєї смерті, на 73-му році життя в 1953 році. На протязі тих років він був безоглядним автократом. Над цим періодом дебатовано в офіційній пресі й у виданнях „самиздату" на протязі чверть сторіччя. Офіційна преса підкреслювала, що сталінська доба залишила по собі „жахливі і кроваві рани".

Не дивлячись на повисше сказане, Коген продовжує, що кожного року 5-го березня, вшановуючи день смерті (Сталін помер 5-го березня 1953 р.) деякі особи вносять тост любові за „нашого великого вождя, який зробив батьківщину сильною", знову, інші, проклинають його як „найбільшого злочинця".

Сталінізм заподіяв найбільший голокост як гітлеризм. Досьогодні нікому не вдалося встановити точного числа замучених під час панування Сталіна; за кон-

Роман С. Голіат

ДИСИДЕНТИ ПРО СССР

„An End to Silence": Uncensored „Opinion in the Soviet Union", from Roy Medvedev's underground magazine „Political Diary". Edited and with introduction by Stephen F. Kohen. 375 pp., New York-London: W. W. Norton and Company, 1982. \$19.95

сервативним підрахунком — 20 мільйонів. До цього зів'язання не можна враховувати мільйони несприятливих жертв під час Другої світової війни, з причини небадства Сталіна на початку війни й 8-мільйонів душ (знову консервативне зів'язання), які погинули в концентраційних таборах в роках 1939-1953. (стор. 23).

У згаданій вище книжці теж написано, що над цим, щоб створити культ Сталіна приходили маніпуляції згори; його широко прийнято та в нього вірили мільйони советського народу всіх клас. Один із советських істориків каже, що навіть Російська Православна Церква долучилася до хору глорифікації Сталіна (стор. 29).

Коли Хрущов у чотиригодинній драматичній „секретній" мові перед 1,500 делегатами 20-го конгресу Комуністичної партії в дні 24-25-го лютого 1956 року, обвинувачував Сталіна й його співробітників Молотова, Кагановича, Маленкова і Ворошилова, то після того, — стверджує Коген, Політбюро знайшлося у такій самій ситуації, як цар

Александр II у відношенні до звільнення кріпацтва, тобто, якщо цього не виконає гордо, то воно не прийдє знизу. Політбюро взяло справу десталінізації у свої руки й почалась офіційна критика сталінського терору.

Флоров, член редакційної колегії „Комуніста", передав копію засекреченої мови Хрущова Медведеву й ці матеріали він використував у своєму журналі „політичний Денник", який редагувано підпільно, а який читали навіть деякі члени Політбюра.

Рой Медведев у статті „Небезпека відновлення сталінізму" каже, що: „Так, відродження сталінізму в нашій країні можливе, — або в сполучі під якимось видом ретабілітації культу Сталіна, або навіть без формальної зміни постанов 20-го і 22-го конгресів (стор. 153). Не зважаючи на це, що військ і члени Політбюра, колишні прихильники й співробітники Сталіна, які надалі займають ключові позиції в адміністрації не хочуть демократизації країни, однак, після прилюдного звинувачення Сталіна,

більшість інтелігенції і здібних людей відвернулися від Сталіна й сталінізму. Автор стверджує, що в сучасному складі Політбюра немає індивідуальностей, які втішалися б популярністю серед народу, які мають за собою особливі революційні заслуги, особливо інтелігентні, надзвичайно талановиті промовці, чи тим подібно. Медведев підкреслює, що в сучасному складі Політбюра немає кандидата з якого можна зробити „культ особи". Накінце своїх висновків, автор каже, що перемога сталінізму в СРСР неминує посилити руку реакціонерів усіх напрямів у кожній державі світу.

Михайло Занд у статті „Жидівське питання в ССР: Тези" подає огляд жидівського питання в СРСР. Він вважає, що в СРСР урядові чинники — найбільш дискримінують жидів. Починаючи від 16-го року життя громадяни СРСР дістають паспорти, в яких випи-сується національна приналежність. Жиди денационалізуються через подружжя з росіянами. Жидів не допускають на вищі учбові заклади й до військових шкіл.

Автор стверджує, що в Україні антисемітизм є значно гостріший і має більший засяг, як це є в інших республіках СРСР, не зважаючи на здекларовану непричетність в антисемітизмі й поборюванні його націона-

(Закінчення на стор. 4)

Василь Яшун — „Дійсне і мрійне"

Василь Яшун: Дійсне і мрійне. Поезії. Вступ проф. д-ра Луки Луцва і проф. д-ра Яра Славутича. Пінсбург — Джерсі Смі, 1981. Видання автора. 74 стор. Стор.: 65-72: Василь Яшун: Мій жштеніс.

Несподіванка на полі поетичної продукції, творчості. Професор університету, вчений мовознавець видав збірку своїх поезій, будучи вже на смертній лінії. Він ці поезії ще в рідному краю, коли був студентом Богословії у Львові, як і інші товариші, як колись Маркіян Шашкевич і його однодумці; згодом під час буремних днів Другої світової війни та великого існування нашої еміграції за океаном. Та не думав їх відразу, бо полонили його науково-дослідницька праця на полі мовознавства і літератури. Шойно тепер після довгої науково-педагогічної праці ринувся видати цю невелику збірку поезій, підписавши з українською громадою оригінальними думками про дійсне і мрійне. Пише про те, що його цікавило, що пережив особисто і як частина народу, пише свої міркування на маргінесі подій, що збувалися, „на його очах" як дійсність, що бачив у своїх мріях як майбутнє.

З великою любов'ю описує рідне село, що сидить на крукій площі нив, оточене вінком лісів, — Чистенькі, білі хатинки Стоять — у вишині хтось заплів.

При церкві кілька могилок, Тендітні хрестики на них, Ніхто не знає, хто там спить З часів далеких, не нових.

Від церкви кроків двісті відбій — Біленька школа край села Там років п'ять навчався я, Там книжка радістю була. (Стор. 19—20)

Цей вірш написаний у 1937 році, коли автор, як студент Богословії у Львові, лів думками в рідне село, в вузьку країну дитячих літ, найкращу у кожній людині, про яку зберігається пам'ять на ціле життя. А згодом, коли опинився вже по той бік океану, вдячний син згадає матір:

Тобі слова ці, Мамо, На крилах вітру тужно шло З чужого краю; там, далеко, Тужиння тисне груди мою.

Усе минає в цьому світі, Жовтіє, в'яне, замира, Лише любов Твоя, о Мамо, Незмінна, свіжа, молода.

Моїм незмінним скарбом, Мамо, якого в світі не знайти, Думок моїх найкращим змістом Була і є, і буде Ти. („Мой Матери", ст.56—57)

Побіч кількох особистих

ліричних поезій більшість із них присвячена роздумуванням про рідний край і народ та його долю. Тут автор визнає, чому любив рідну Україну, а це за красу її та за героїчні подвиги провідників — володарів, Святослава, Володимира, Ярослава, Хмельницького, Мазепи; це перший Листопад, це Крути, це УСС, це героїна УПА. Покидаючи рідну землю, поет не втрачає любові до неї, до України, яка бажася, щоб ми мали волю, гідність і права.

Тим люблю тебе, Україно, Тим то в грудях грань горить Почування сятих невпинно. Можна ж тебе не любити?! (стор.15)

Події Першої і Другої світової війни, большевицькі „гарязди", розкуркулення, голод, знущання над людиною, над її гідністю, жажливі морди в тюрмах, жорстокі контингенти тощо описує поет кров'ю серця. Тому й доводилося лишати рідний край. Але він прийнятий оптимізмом, хоч стверджує, що невідати, вірити у остаточну перемогу добра над злом, бо боротьба між добром і злом — це суть людського існування. Хоч автор мріями називав віру в краще майбутнє нашого народу, то вірити у Правду на землі. Тому звертається до Царини Небесної перед виїздом за океан:

Царице небесна, Маріє, О, Мати страждальна Христе, Що з болю і горя вмілава За Правдою Хресною йшла.

Прийми під покров українців, Дітей твоїх, в їх боротьбі За правду Христову і волю, Скріпи їхні сили слабкі!

Дай силу донести хрест Правди До Господа міри кінця, Царице небесна, Маріє, Дай Правди діждатись віниці. (1949)

Василь Яшун посідає справжній поетичний талант. Він реаліст, деколи неоромантизм, висказує свої думки невишукано, прямолинійно, не модерністичними манерами, деколи зближений до неокласицизму. Це притаманне мовознавцеві. Свій вірш він цілеслов, вміє надати йому пластичну форму, намалювати словами. Послуговується гарною мовою, навіть творить неологізми, як, наприклад, пастівень. Тому й позитивно й дуже прихильно оцінили його поезії два літературні критики, Лука Луцвіч і Яр Славутич. Яшун не соро-

(Закінчення на стор. 4)

Лариса М. Л. Залеська-Онишків

СПІВПРАЦЯ ПОКОЛІНЬ І ПОТРЕБА ПЛАНУВАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Доповідь виступлена на вихідній сесії IV-го Конгресу СФУЖО 27-го листопада 1982 року)

Звичайно, слово співпраця наводить на думку омивання потенційних та дійсних конфліктів, відповідну перспективу дивитися на конфлікти та вміння ставити важливе понад дрібним, себто співпрацювати, не зважаючи на дрібні непорозуміння. Слово покоління дає нам поняття тягlosti, пов'язання спільного елементу, себто передавання естафети на майбутнє, але з відповідною увагою минулому й теперішньому.

Кожне покоління має свої пріоритети, що їх вибирає за своєю системою цінностей та існуючими обставинами. Кожне покоління, свідомо чи підсвідомо, хоче залишити свою відбитку, печатку. І це здорово. Це є збагачення шляхом додавання, нашірвання, — це є поглиблення, а не застояння, не скам'янілість. Тягlost існування кожної спільноти — це вічне доповнювання, добування, додавання нового до давнього, до існуючого, це продовження культури, роду, традиції — себто це ріст, якщо все йде спокійним шляхом самопоновлення. Тоді є нормальна передача проводу, посту, варті. Та, коли є радикальні і наглі зміни цінностей — тоді є поштовх до руйнування надбань минулого, та вияв у молодих все тільки починає від себе.

У громаді чи установі, завжди потрібно співпраці різних поколінь та передавання проводу від одної генерації до молодшої. Часами це проходить інтеграцією поколінь — без зривування відмінностей у системі цінностей, мети чи стилю праці. Для української громади у діяспорі справа співпраці поколінь багато більш складна, як у інших, бо під увагу приходять різні покоління, що виростили навіть в інших континентах, вчилися по-

школах з іншими мовами навчання, жили у зовсім інших обставинах — а тепер часто співпрацюють (не раз зовсім припадково) у даній околиці. Крім цього різні організації ще й співпрацюють зі собою через океани — в ім'я чогось спільного. Отже, тут замітний елемент не тільки чогось спільного в минулому, але й також певний натяк на спільну мету, бож без мети немає потреби співпрацювати.

Можна запитати, що кожне покоління даної спільноти, громади, має свою систему цінностей, і згідно з нею поступає до даної мети — звичайно, уже своїм власним шляхом і стилем. Стиль чи форма праці не є дуже важливими — вони є тільки опаканнями, вислою. Важливо є думка, мета, які і система цінностей. Молодша генерація не раз доповнює мету, поглиблює її та збагачує, але у цього покоління також часто вже і змінені пріоритети цінностей, чи інша інтерпретація їх, як це було в попередній генерації. Якщо дивитися на українські еміграційні хвилі на північноамериканському континенті, то бачимо, що перша група мала досить виразно сформульовану систему цінностей та форму праці. Їхня мета була досить невизначено поставлена, і тільки короткотривало була пристосована до історичних подій, в Україні зокрема. Друге покоління цієї імміграції мало менше виразно сформульовану групову систему цінностей, і її собі зміняло індивідуально. Мета цієї групи була розділена на короткі, зі собою непов'язані прояви, а форма була менше відважна як у їхніх батьків. У Канаді різні чинники сприяли кращому плануванню — і це покоління та їхні нащадки існують як члени нашої громади. У ЗСА це покоління розплинулось, тільки мале число діяльне при парафіях та жіночих організаціях.

Після Другої світової війни нова хвиля іммігрантів мала досить виразну систему цінностей, як і саму форму праці. Та мета була на дуже короткий час перебування на нових землях. Коли десятиліття за десятиліттям проминало, ставало ясным, що перебування триватиме довгий час, якщо й не назавжди. Але тоді вже було пізно робити деякі більше радикальні зміни (наприклад, поселитися в даній околиці великим гуртом, там мати вплив на школи, місцеву управу і т. п.). Тепер друге покоління цієї хвилі іммігрантів вибирає досі іншу систему цінностей, часто виявляє свою власну форму праці, має часто дуже виразні плани — але також головню на близьке майбутнє.

Замітним є це, що є дуже мало проявів синтезу та інтеграції третього чи четвертого покоління з першою хвилі, та другого чи третього покоління з другою хвилі. Тільки в Канаді деякі установи зуміли що інтеграцію досягнути, а так, то тільки деякі парафі та СФУЖО залишаються тепер єдиним спільним форумом для нащадків кількох імміграційних хвиль.

У цій спрощеній схемі процесу співпраці кількох поколінь, із різних імміграційних хвиль, є можливі застою громади, або поступу, себто — еволюції або змирання, залежно від конфліктів між поколіннями, від системи цінностей, від плінного переходу громади в руки молодших, і від тягlosti дії за даним планом, до даної мети. У крайньому випадку може бути або відірвання, або може наступити стан, у якому громада розпадається. Це може бути тим більше правдоподібним, чим менше уваги буде виявлено на рист та мету, себто планування на дальше майбутнє. Тому треба всім членам, а головню провідникам громади, бути свідомими що саме є важливим — форма чи зміст активності, і для чого дану дію планується. Себто, потрібно мати виразну, відносно стійку мету (план на дальше майбутнє, а не тільки на завтра), що братиме під увагу різні варіації підходу, що різні групи чи покоління вибиратимуть. Тільки тоді можна думати про якусь тягlost нашої громади.

Ліна Костенко, у відомому всім вірші „Естафета" звертає увагу на це, що саме люди передають з покоління в покоління: одні — срібне накриття, другі меблі, треті професійні секрети, а поети передають і душ в душу, сутність, — совість народу. Коли є свідомість сутності — мети, тоді можна перетримати через різніорідні конфлікти (бож конфлікти нормально є між людьми) — у вертикальним аспекті діяльності, себто співпраці поколінь. І саме тому, що наша спільнота у діяспорі сама по собі є різноорідна своїми складовими організаціями, тому є й конфлікти і по горизонтальній лінії (під віковим аспектом). Усі ці конфлікти відбиваються на окремих особах, членах громади, на родинах та й організаціях (чи це індивідуальних чи координуючих).

(Продовження буде)

Ньюарк

У понеділок, 17-го січня 1983 року, посади міста Ньюарку, Н.Дж., підписав прокламацію, якою, з нагоди 65-річчя незалежності УНР проголосив день 22 січня ц.р. Днем Української Незалежності. На світлині стоять (зліва): проф. Михайло Цяпка („Самопоміч“ в Ньюарку), Емілія Цяпка, 28-й Відділ СУА; проф. о. Методій Кушко, парох місцевої української католицької церкви св. Івана; Михайло Матіаш, координатор, Відділ УККА, він же президент Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Ессекс, посади міста Кеннет А. Гібсон, учні української парафіяльної школи св. Івана — Михайло Матіаш, ІУ, Ярмо Твардовський, Марко Дашківський, Роман Білявич; Л. Діа Дашківська, Клуб Матерів школи св. Івана, і Дмитро Бобеляк, УСВТ, „Чорноморська Січ“.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 228-0110

КУРС ВИШИВАННЯ

19-го березня — 7-го травня 1983

Відбудеться десять занять, пристосованих, як для початківців, так і для вишивальниць з певним досвідом. Будуть лекції з історії, техніки і естетики української вишивки. На курс можуть зголошуватися діти, від 10 років і дорослі.

Час занять: суботи від години 1:15 — 2:45

Оплата курсу: дорослі — 30.00 дол., члени — 25.00 дол., студенти від 16 років і пенсіонери — 20.00 дол., діти — безкоштовно.

Брати участь у курсі можна тільки за попереднім зголошенням. (212) 228-0110.

ПОВІДОМЛЕННЯ
ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
членів Української Православної Федеральної Кооперативи в Нью Йорку

відбудуться

в неділю, 6-го березня 1983 р., о год. 1-й по пол., по Службі Божій в залі православної церкви св. Володимира, 160 Вест 82-га вул. в Нью Йорку

УПРАВА КРЕДИТІВКИ

ПЛАСТОВА СТАНЦІЯ в НЬОАРКУ, Н. Дж.
запрошує Шановних Батьків з Ньюарку, Ірвінгтону й околиць, щоб

ЗАПИСУВАЛИ ДІТЕЙ до ПЛАСТУ

Вимоги: вік 6½ до 17 років та знання української мови

Також записуємо до Пласту (улади УСП, УПС) БУВШИХ ПЛАСТУНОК і ПЛАСТУНІВ

Просимо звертатися вчора до Станичного пл. сн. Юрія Діаца, П.Ч. Тел. 762-7451

Вписи будуть відбуватися до кінця вересня 1983 року

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

має честь запросити Вас на

ДОПОВІДЬ

ІВАНА МИГУЛА,

Професора політики Бішопс Університет, Квібек, Канада.

на тему:

РЕІНТЕРПРЕТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ ДОБИ РЕВОЛЮЦІЇ ТА УКРАЇНІЗАЦІЇ (1917-1933) ЗА ШЕЛЕСТА
Неділя, 6-го березня 1983 року, 2-га год. дня
Будинок Академії, 206 Захід 100-та вул., Мангеттен, Н. Й.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ
136 Друга Авеню, ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

П'ятниця, 4-го березня 1983 р., о год. 7-й веч.

запрошують Українське Громадянство на

ЮВІЛЕЙНИЙ ВЕЧІР

в пошану

проф. Августина Штефана

колишнього Голови Союзу і Міністра Освіти Карпатської України

з нагоди його 90-ти ліття

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

Д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ ..... Відкриття
Д-р ВІКЕНТІЙ ШАНДОР ..... Культурна і політична діяльність Ювілята
Д-р ЮЛІЙ ХИМЕНЕЦЬ ..... Педагогічна діяльність Ювілята
Вечором провадитиме ..... ІЯ МАЦЮК-ГРИЦАЙ

ГРОМАДИ ВІДЗНАЧИЛИ РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Честер

Відзначення 65-ї річниці з дня проголошення незалежності української держави розпочалося у понеділок, 24-го січня ц.р., в год. 9:15 вранці в будівлі Суду Честера, Пенсильванія, найстарший урядовий будівлі, якою без перерви користаються з 1724 року.

Церемонію започаткував молитвами українською і англійською мовами о. Павло Ланів, з української католицької церкви св. Духа в Честері, Па. Марія Годь Біда представила голову Підготовчого комітету і майстра церемонії Василя Пастушка, який є також і головним радним Українського Народного Союзу. Він від імені комітету привітав учасників і пояснив важливе значення святкування 65-ї річниці української незалежності, згадавши при цьому і про голодний голокост в Україні в 1932-33 роках.

Господина і опікунка Олд Честер суду, Р. Тонон привітала учасників святкування. Після цього В. Пастушок представив достойних гостей: о. шамбелана Петра Липина, парох української католицької церкви св. Духа в Честері; о. Михайла Петляка, парох української православної церкви св. Марії;

паатора Івана Ковальчука, баптистська церква в Кром Лінні, Па., о. протоієрея Павла Гринишина, парох православної церкви св. Петра і Павла в Вільмінгтоні, Дел., суддю Роберта Райта, суд повіту Делавер; стейт-твого сенатора Кларенса Д. Белла; В. Картіса Велдона, заступника голови Делаверської повітової ради; Ніколаса Ф. Катанія, члена повітової ради; д-ра Леоніда Д. Рудницького, професора Ля Салл коледжу; конгресмена з 159-го дистрикту Роберта Райта; посади Честера Джозефа Ф. Баттла, скарбника міста Вільмі Мей Лік, конселмена Честера Лео Голмса, Михайла Ковальчука, голову Відділу УККА, повіту Делавер; Степана Біду, заступника голови Відділу УККА; Івана Панка, голову Українського Народного Дому; Степана Гавриша, головного організатора УНСоюзу, і Богдана Малечко, колишнього члена УПА.

Д-р Л. Рудницький вголосив коротке слово англійською мовою. По-українськи промовляла Марія Гудь Біда, яка на протязі багатьох років була активною в українсько-американській громаді.

Українка—в Летунської Академії ЗСА

Під час річної паради, коли приймають кадєтів до Летунської Академії ЗСА, прийнято до класу, з 1986 року градуватиме з

цієї Академії, Керол Пташник, дочку Честера та Ірини Пташників, мешканців Ілліноу, Н.Й.

Ця парада відбувається після шістьтижневого суворого основного кадєтського вишколу в Академії в Кольорадо Спрінгс, Кольорадо. Вишкіл у військових звичаях і етикеті, муштрі і фізичному вихованні, вправах у застосуванні тактики і стрільниці в рамках цієї програми дав початкові кроки під основу їхнього майбутнього військового життя.

Академія—це чотирирічна освітня установа, з якої градувають чоловіки і жінки, щоб відтак служити старшинами в летунстві ЗСА.

Крім військового вишколу, в програмі Академії є ще спорт, академічне куррікулум, що включає інженерські, суспільні і гуманістичні науки.

Нова кадєтка Керол Пташник, бувши ученицею середньої школи в Ілліноі, закінчила її як найкраща учениця класу.

Керол—внучка покійних Івана і Аполонії Бобиків з Бугача.

Н.Н.

Під час святкування 65-річчя Незалежності Української Народної Республіки в Честері, стоять (зліва) Василь Пастушок, Джозеф Баттл, Христина Лонг і Михайло Ковальчук

Сенатор К. Белл прочитав прокламацію з нагоди відзначення річниці незалежності України. Він при цьому сказав, що „світ ніколи не сміє забути про те, що коли генерал Джордж Вашингтон переходив ріку Делавер, учасниками того маршу були декілька відважних воєнів українського походження“. В. Велдон прочитав прокламацію від Делаверського повіту, підкресливши при цьому, що американські українці зробили великий вклад в громадське життя цього повіту, і що він вітає їхні аспірації почитати Україну вільною.

Посади Честера Дж. Баттл прочитав і передав прокламацію від міста, додаючи до того свій короткий коментар. Христина Лонг і Адріана Біда, що були вбрані в українські народні строї, вручили йому квіти. Прокламацію передав Йосипу Кізоку, воїнові Української Галицької Армії (1918).

Майстер церемонії Василь Пастушок передав від імені комітету грамоти подяки, чудово зроблені на пергаментному папері,—д-рові Леонідові Д. Рудницькому, М. Лонг, Сестрі Мартині, директорці української католицької школи, С. Білі.

Потім всі зібрані тут вийшли на двір, де під спів українського і американського гімнів на ратуші ввішено український прапор поруч з американським.

Перший раз вся церемонія була сфільмована і передана на „кейбіл“ телевізії, чим зацікавився С. Біда і Олександр Пастушок,—і була передана на каналах стейту Пенсильванії.

На прокламації дня української незалежності були присутні численні учні української католицької церкви св. Духа, а приміщення будинку суду, де ця церемонія відбувалася, було переповнене людьми.

Василь Пастушок

Лос Анджелес

Л.А. (ОПУС — УІБ). Традиційне відзначення січневих роковин відбулося тут у Домі Українського Культурного Осередку в виповненій вчерг залі УКО у неділю, 23-го січня ц.р. Святкував голова УКО Богдан Стус, який привітав присутніх, а зокрема генерального консула Канади, українку Галю Гуринівну, та голову уряду УНРеспубліки в екзилі проф. Яр. Рудницького з Монреалю.

Обидвоє достойні гості вголосили святкові промови: Г. Гуринівна — про святкування січневих роковин українську групу в Канаді, а проф. Яр. Рудницький — про вагу екзильного уряду УНР, як легітимного спадкоємця й продовжника останнього вільно обраного уряду — Директорії УНР в Україні. Обидві доповіді, вголослені українською і англійською мовами, зробили помітне враження на присутніх як якістю змісту, так і незвичністю доповідців. На дальшу програму

склалися вокальний ансамбль М. Семчинської, соліста Н. Сиволана, хор „Кобзар“ під орудою П. Жижика та надатку — маїї вірша „Кінь“ — авторства І. Липки, а також святів його всебічного Я. Рудницькому, який зентантові ДЦ УНР у ліки в екзилі.

Попереднього дня, 22-го січня, відбулося святове піднесення українського прапору на мисі ратуші Лос Анджелесу. Цим сутім роздано текст УНР про 60-річчя ССРП і річчя великого голоду в Україні в 1932-33 роках.

В цілому святкування січневих роковин у Лос Анджелесі було на високому духовному й мистецькому рівні, засвідчило одностайний спільний намір українського фронту української діаспори й дало доказ, що незалежність України об'єднує українську громадянську увагу на релігійні й національні різниці.

Замість квітів на свічку моглилу

бл. п. Лесі Слободян

складено 30.00 дол.

на **ФОНД КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА**

в Гарвардському Університеті.

Родині Покійної наше щире співчуття.

Мейпелвуд, Н. Дж. Герміна і Микола Кі...

У ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
Дорогого МУЖА, БАТЬКА, ДІДА І ПРАДІДА

бл. п.

ВАСИЛЯ КОВАЛЯ

зі Синеїдської Вижнього

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

у суботу, 5-го березня 1983 р., о год. 9-й рв

в церкві св. Марії в Озон Парку, Н. Й.

при 97-й Авеню і 87-й вул.

Приятелів і Знайомих про молитви просять:

дружина — АННА

дочка — ІРИНА з мужем, дітьми і внуками

Ділимося сумною вісткою,

що дня 26-го лютого 1983 року упокоївся в Бозі,

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І БРАТ

св. п. д-р мед.

РОМАН ПАТРИЛО

ПАНАХИДА була відправлена 27-го лютого 1983 року.

ПОХОРОН відбувся 28-го лютого 1983 р. на цвинтарі в Кергонксоні, Н. Й.

У глибокому смутку:

РЕНАТА — дружина

ПЕТРО — син

м-р ОЛЬГА МОРОЗ з чоловіком — сестра

інж. ВОЛОДИМИР — брат з дружиною і дочкою

інж. БОГДАН — брат з дружиною і дочкою

в Поп...

ГАНС і ІДА РУМФЕЛЬ — тесті

та ближча і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими,

що дня 26-го лютого 1983 року упокоївся в Бозі по важкій і довшій недугі,

наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ЗЕНОН ПАСТЕРНАК

проживши 60 років, уроджений у Винниках б. Львова.

За спокій душі Покійного будуть відправлені ПАНАХИДИ — у понеділок, 28-го лютого 1983 р., о год. 8-й веч. і у вівторок, 1-го березня 1983 року, о год. 8-й веч. в похоронну заведенні Andrett Funeral Home Inc., 353 Друга Авеню і 21-ша вул. в Нью Йорку.

ПОХОРОН відбується в середу, 2-го березня 1983 р. з того ж похоронного закладу о год. 9-й ранку до церкви св. Юра при 7-й вул. в Нью Йорку і після Богослуження український православний цвинтар св. Андрія в Св.т Банд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — РОЗАЛІЯ

син — ЮРІЙ

невістка — АННА

сестра — МИХАЙЛИНА-КНИШ

родини:

НАТАЛКА і ВАСИЛЬ ДУМИ з дітьми

ЛЕСЯ і ОРЕСТ ЛЕБЕДЬ

ІРИНА і ЯРОСЛАВ КУРОВИЦЬКІ з дітьми

ДАРІЯ і ВОЛОДИМИР МЕНЦІНСЬКІ з дітьми

та велика Родина у Львові, Україна

МИНАЄ ВЖЕ РІК
відколи відійшов від нас у життя вічне,
наш Найдорожчий і Незабутний
МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

сл. п. суддя

СТЕПАН НЕБЕШ
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
з ПАНАХИДАМИ

будуть відправлені

19-го березня 1983 р. в церкві св. Петра і Павла
в Клівленді, Огайо, о год. 9-й ранку,
в Лурді, Франція і Словсбургу, Н. Й.

Про молитви за душу Покійного просять:

дружина — ВОЛОДИМИРА

сини:

ОРЕСТ з дружиною МАРІЄЮ

ЕВГЕН з дружиною ЛІДОЮ

внуки — БОГДАН, ХРИСТИНА, АДРІАНА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашої Найдорожчої
МАМИ, БАБЦІ, ПРАБАБЦІ, ТЕТІ І СТРИЯНКИ

бл. п.

КЛЯВДІЇ
КОСАНОВСЬКОЇ
з дому СТЕТКЕВИЧ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в неділю, 6-го березня 1983 р., о год. 4-й по пол.

в церкві св. Юра при 7-й вул. в Нью Йорку, Н. Й.

Просимо згадати Покійну у своїх молитвах.

Донька — ІРЕНА СЕНДЕЦЬКА-МУШКЕВИЧ

Внук — ОРЕСТ МУШКЕВИЧ з родиною

ДВОТОМОВИЙ СЛОВНИК І УКРАЇНСЬКІ ПІДРІЧНИКИ АВТОРСТВА ВИДАТНОГО ПЕДАГОГА бл. п. МАРІЇ ДЕЙКО

Українсько-англійський та англійсько-український, перший, незрозумілий Словник. По 50,000 термінів в кожному томі. Українська термінологія: церковна, молодіжна, організацій, військова справа, спорт, медицина та інш. Замовляйте у Видавничій „РІДНА МОВА“:

Видання	Ціна (ам. дол.)	Пром. мені (ам. дол.)
Словник-Двотомник, тверда обкладинка	30.00	---
„Буквар“, 80 стор.	4.95	---
Рідне Слово, 116 стор.	5.20	---
Волошки, 156 стор.	5.20	---
Рідний Край, 162 стор.	5.95	---
Бешан-Зілля, 220 стор.	6.50	---
Про що тиша шепотіла, 262 стор.	7.20	---

Гуртовим замовленням від шкіл опуст 15%, а книгарням 30%. Асигнування пересилки за наш рахунок. Витніть, заповніть і вже перешліть це оголошення на адресу:

RIDNA MOVA PUBLISHING
10 Savaris Court, Donvale, Vic., 3111, Australia

Дайте змогу Вашим дітям
провести літо на СОЮЗІВЦІ!

ЛІТНЯ ПРОГРАМА на СОЮЗІВЦІ 1983

- ТЕНІСОВИЙ ТАБІР** ..... 19-29-го червня
(Хлопці і дівчата 12-18 рр.)
- ДІВЧИЙ ТАБІР** ..... 18-го червня — 2-го липня
(7 до 12 рр.)
Для членів Союзу \$100.00 на тиждень
Для не-членів \$120.00 на тиждень
- ХЛОП'ЯЧИЙ ТАБІР** ..... 3-го до 16-го липня
(7-12 рр., ціна та сама що для дівчат)
- КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА** ..... 17-30-го липня
(14-18 рр.)
Для членів УНСОюзу \$220.00
Для не-членів \$250.00
- КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ**
31-го липня — 13-го серпня

За дальшими інформаціями, прошу зголошуватися до Управи Союзівки:

SOYUZIVKA UNA ESTATE
Foordemore Rd. • Kerhonskon, N.Y. 12446
or call (914) 626-5641

СПЕЦІАЛЬНА НАГОДА для членів УНСОЮЗУ: ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Всі теперішні члени УНСОюзу у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?

У віці 0 до 60 років можна вибрати один із планів життєвого або вивинувального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя класу W.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?

Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної класи та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?

На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСОюзі, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набити, це \$1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?

Апликації приймає Головна Канцелярія УНСОюзу без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недомагань чи недуги вона може зажадати доповнення апікації вислідом лікарських оглядин.

УВАГА! ЦЮ АКЦІЮ ПРОДОВЖЕНО до 31-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

З цієї нагоди можуть скористати члени, які досі цього не зробили.

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСОюзу. Коли бажаєте одержати апікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСОюзу, перешліть свою адресу (по-англійськи) до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17 a • Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, стейт чи провінція, поштовий код)

Москва...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

гічних адептів капіталізму". Тут зокрема М. Соломатін широко цитує статтю „Оцінка детанту", поміщену в американському журналі „Сервей" ще в 1970-их роках, у якій кілька авторів визнали цю політику сприявальною тільки для СССР і його сателітів; критикує опубліковану Пентагоном брошуру теперішнього секретаря Оборони ЗСА Каспара Вайнбергера п. з. „Советська військова могутність", нагадує про книгу „Відомого антирадянщика" Роберта Конквеста „Існуюча небезпека: щодо зовнішньої політики", відмічує „розгук контрреволюційних сил у Польщі і обурює на видаванні американських журналів „Тайм" і „Ю. С. Ньюс енд Ворлд Ріпорт", які „виявляють незадоволення поступовою нормалізацією становища у Польській Народній Республіці"; з притаманною совєтським писакам злістю накидається на професора Гарвардського університету Річарда Пайпса за „люте русофобство і ненависть до всього радянського", розказує байочки, що, мовляв до „нової адміністрації ЗСА входять тільки виключно дітяч відверто вираженої „яструбиної" і „антирадянської орієнтації", відкидає аргументацію статті „Перемога можлива", поміщену в поважному журналі „Форейн Палесі", а вкінці згадує „добрим словом" про „зоологічний антикомунізм і антирадянчину націоналістів, а українських зокрема; їх маячні надії повернутися на Україну на багнетіх іноземних загарбників" тощо. М. Соломатін каже, що „з приходом до влади адміністрації Р. Регена, мілітаристський чад цих невігласів значно посилюється". Совєтський пропагандист поіменно згадує українські газети за кордоном: „Українське Слово" в Парижі,

„Новий Шлях" в Торонто, „Шлях Перемоги" в Мюнхені, зокрема за поміщені у цих виданнях статті про розчленування СССР і просування концепції відновлення колишніх самостійних держав, зокрема України, Білорусі, Грузії, прибалтійських країн та інших. Що ж пропонує „Комуніст України"? „Ізолювати перемогти антикомунізм", а за В. Щербинським, теперішнім гавляйтером в Україні — „слід й далі своєчасно викривати підризу пропаганду зарубіжних імперіалістичних, націоналістичних і сівіністичних центрів".

В подібному тоні говорив також А. Громико під час зустрічі з його французьким колегою, міністром закордонних справ Франції Клодом Чейсоном. Він зокрема підкреслював „невдачу місії" віцепрезидента ЗСА Джорджа Буша в Європі, який, на його думку, їздив туди „для баламучення людей".

Виглядає, отже, що Ю. Андропов, діставшись до влади, вирішив посилити ідеологічні фронти проти Заходу. Робить він це послідовно, щоб усі відразу познайомилися з його намірами у політиці на внутрішньому і зовнішньому відтинках. Очевидно, як треба було сподіватися, уся совєтська „еліта" впала на коліна перед новим царем і тільки в кулоарах Кремля, або поза його мурами, шепотять про потребу колективного керівництва і потишечку згадують Леоніда Брежнєва, або навіть це його попередника розгуклого Нікіту Хрущова. Мити про „новий совєтський курс" у політиці і „лібералізм" Ю. Андропова поамалу починають затихати на Заході, бож усі побачили, що ідеологічні фронти російської імперії розпочалися з його ініціативи і за його наказом. Прозріння наступає повільно, але систематично, очевидно в користь Заходу.

Вісті з життя і праці

канадської УВАН

В останньому чвертьріччі 1982 року відбуло в УВАН три сесії. В дні 31-го жовтня сесія була присвячена „Персько-Козацьким зв'язкам в ХІІІ столітті". На цю тему доповідав д-р Олександр Баран, професор історії Манітобського університету. Доповідач навігав на підставі архівних документів наскільки Персія оцінювала в тому часі важливу роль козаків в політичній констеляції Близького сходу.

Листопадова сесія УВАН була присвячена Києво-Могилянській Академії з нагоди її 350-річчя. Д-р Наталія Пилип'юк, професор Слав'янського відділу Манітобського університету доповідала про значення Києво-Могилянської Академії в розвої української культури та науки, а зокрема обговорювала „Перший панегірик Києво-Могилянської Академії: Евхарістеріон або Вдячність" і зробила огляд літературних джерел та значення твору в історії Академії.

Сесії, жовтнева та листопадова, відбувалися в залі міської Центральної Бібліотеки.

В грудні, 30-го відбулася святочна передача найновішої публікації УВАН, а саме: англійської історії д-ра Михайла Марунчака, „Де Юкрейніан Кенедієн: Ей Гісторі". Участь в передачі взяли представники організації

на чолі з президентом КУК Іваном Новосадом, як також жертводавці та меценати цього видання, члени УВАН та гості. Департамент Багатокультурності репрезентував В. Балан, а Шевченківську Фундацію — її голова д-р Сергій Радчук. На цій святковій передачі доповідь „Дві декади зусиль і жертви" зробив автор історії. Доповідь ця появилася окремим виданням як додаток до опублікованої історії. В цьому додаткові подано також життєписи меценатів англійської історії українців Канади. Передача і доповідь відбулися в приміщенні Читальні Провіт, яка стала одним із перших меценатів цього видання. Жінки з Музейної комісії УВАН та запрошені гості присутнім солідним печивом, часом та медовим напінком. Передачу і сесію провадив проф. Я. Розумний, а проф. О. Герус зробив підсумки та подяку.

В звітному чвертьріччі УВАН набула нове устаткування для Військово-Історичного Музею. Закуплено шість нових габляток, а Мистецька Галерея Вінніпега віддала в постійне користування ВІМА декілька своїх вітрин. З уваги на те, що в обговорюваному часі відбувся ремонт приміщення музею, відкриття виставки з нагоди 40-річчя Української Повстанчої Армії було спізнє. Це сталося щойно в січні 1983 року. В двох великих вітринних розположено книжкові та журнальні видання про УПА. З упорядкуванням головної залі виставку можна буде поширити на інші експонати, а зокрема документацію.

На листопадовому засіданні Президії УВАН обрано в члени УВАН: ред. Анатолія Курдилика та Данила Гусара Струка, професора Торонтонського університету. На тому ж засіданні обговорено справу наступних загальних зборів УВАН, які відбудуться у березні 1983 року. Саме в цьому часі кінчається каденція теперішньої президії УВАН.

Василь Ящун...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

миться своїх „грів молодості" і навіть при кінці книжки подає свою автобіографію. Він як учений живе широким світоглядом і своїми поезіями дає гарну й повчальну лектуру для нашого читача.

Василь Лев

Вступайте в члени УНС

Наклад АЛЬМАНАХА Українського Народного Союзу на 1983 рік вичерпується

Спішіть зі замовленням! Ціна \$8.00 з пересилкою.

Мешканців Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтського податку.

Замовляти:

„SVOBODA"

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

THE UKRAINIAN WEEKLY

We give you the WHOLE picture.

dissident news • commentary • politics • editorials • interviews • people • reviews • community news
the arts • scholarship • church affairs • sports • preview of events • special features

Can you afford not to subscribe?

I would like to subscribe to The Ukrainian Weekly for _____ year(s).
(Subscription rates: \$5 per year for UNA members, \$8 for non-members.)

Name _____ Address _____ City _____ State _____ Zip _____

UNA member: ☐ yes ☐ no

☐ Payment enclosed ☐ Bill me

THE Ukrainian Weekly

30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

МИРОСЛАВА ОСІДАЧ, член УНС Відд. 293-го в Брукліні, Н.Й., померла 5-го серпня 1982 року на 74-му році життя. Нар. 1908 в селі Ветлина на Волинщині, Україна. Членом УНС стала в 1969 році. Залишила в смутку сестер: Ольгу і Надію з родинами і Любу в Україні. Похорон відбувся 10-го серпня 1982 року на цвинтарі Св. Марії на Факс Чейсі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Форостина, секр.

ВАСИЛЬ ЯХВАК, член УНС Відд. 153-го ім. Л.Миниш у Філадельфії, Па., помер 15-го грудня 1982 року на 61-му році життя. Нар. 1921 року в Смітці України. Членом УНС став в 1958 році. Залишив у смутку сина Василя, Ярослава і Володимира та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 18-го грудня 1982 року на цвинтарі Св. Марії у Факс Чейсі, Філадельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

МИХАЙЛО ГОЛОДЮК, член УНС Відд. 94-го, помер 1-го січня 1983 року на 82-му році життя. Нар. 4-го квітня 1900 р. в Галичині. Залишив у смутку дружину Вероніку, сина О. сина і доньку Марію Готорі. Похорон відбувся 4-го січня 1983 року на цвинтарі Св. Петра і Павла в Арizonі.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ТЕОДОР МАКСИМІВ, член УНС Відд. 102-го ім. св. Петра і Павла в Клівленді, Огайо, помер 13-го січня 1983 року на 73-му році життя. Нар. 8-го грудня 1910 року в Україні. Членом УНС став в 1951 році. Залишив у смутку племінницю Габрієлю Собач. Похорон відбувся 17-го січня 1983 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Бобченко, секр.

СПИРОН КАЧМАРИК, член УНС Відд. 337-го ім. св. Івана Франка в Балтиморі, Мд., помер на 80-му році життя. Нар. в 1914 році в селі Галбів, пов. Ясло, Україна. Членом УНС став в 1963 році. Залишив у смутку дружину Марію, сина Івана, сина Патрік і родину в Україні. Похорон відбувся 18-го січня 1983 року на цвинтарі св. Михайла в Балтиморі, Мд.

Вічна Йому Пам'ять!
Е.Прута, секр.

КАТЕРИНА ЯВНА, член УНС Відд. 47-го ім. Ольги Басараб в Бетлемеї, Па., померла 14-го січня 1983 року на 93-му році життя. Нар. в 1889 році в Золочеві, Зах. Україна. Членом УНС стала в 1933 році. Залишила в смутку одну доньку, п'ять синів, 26 онуків, 23 правнуки і 9 пра-правнуки. Похорон відбувся 17-го січня 1983 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Нортгемптоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ЄЛІСАВЕТА ШІРЛОГ, член УНС Відд. 228-го ім. св. Анни в Ст. Клер, Па., померла 20-го січня, 1983 року на 56-му році життя. Нар. 17-го березня 1927 року в Ст. Клер. Членом УНС стала 1943 року. Залишила в смутку мужа Германа. Похорон відбувся 25-го січня 1983 р. на Лютеранському цвинтарі в Мідл Вилледж, Л.І., Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ГЕЛЕН МАТЛАК, член УНС Відд. 76-го ім. св. Івана Хрестителя в Ньюорку, Н.Дж., померла 17-го січня 1983 року на 89-му році життя. Нар. 1893 року в селі Заір, Зах. Україна. Членом УНС стала в 1942 році. Залишила в смутку дітей: Марію, Анну, Івана; 10 онуків, 12 правнуки, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 20-го січня 1983 року на цвинтарі „Евергрін" в Галлсайді, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Юлія Демчук, секр.

ЕЛІНОР С. СУХАРА, член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Хрестителя в Янгстайні, Огайо, померла 11-го січня 1983 року на 76-му році життя. Нар. 1906 року в Янгстайні, Огайо. Членом УНС стала в 1961 році. Залишила в смутку мужа Івана, доньку Селлі Вона, дві насерби Мері Лу і Ширлі. Похорон відбувся 14-го січня 1983 року на цвинтарі „Грінгейт" в Кеффілді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Лішак, секр.

ЕВГЕНІЯ МИСЬКА з дому МОКЛОВИЧ, член УНС Відд. 125-го в Чикаго, Іл., померла 3-го січня 1983 року на 81-му році життя. Нар. в 1902 році в Станиславові, Україна. Залишила в смутку мужа Володимира. Похорон відбувся 6-го січня 1983 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Йому Пам'ять!
Гільберт Пашен, секр.

АННА ПИСАРЧИК, член УНС Відд. 202-го Т-ва св. Марії в Оберні, Н.Й., померла 4-го січня 1983 року на 79-му році життя. Нар. 1904 року в Норт Тоніванді, Н.Й. Членом УНС стала в 1923 році. Залишила в смутку Дениса і Євгена Писарчиків, Мері Енн Казіч і Петрусю Вахна. Похорон відбувся 8-го січня 1983 року на цвинтарі св. Йосифа в Флемінгу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Гелен Міскал, секр.

ВАСИЛЬ ЗИМА, член УНС Відд. 484-го ім. Тараса Шевченка в Ютіці, Н.Й., помер 4-го січня 1983 року на 61-му році життя. Нар. 1922 року в селі Крипе, повіт Бережани, Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Валерію, дочку Галину і сина Петра, ближчу і дальшу родину тут і в Україні, друзів дитинства. Похорон відбувся 6-го січня 1983 року на цвинтарі св. Володимира в Ютіці, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
В.Запарнюк, секр.

МАРІЯ ШУРА (КОБЯЛКА), член УНС Відд. 122-го ім. Т. Шевченка в Тавітоні, Масс., померла 13-го січня 1983 року на 92-му році життя. Нар. 1891 року в Петруші Волі, Україна. Членом УНС стала 1925 р. Залишила в смутку сина Йосифа з дружиною, дочку Анну, трьох онуків, одну онучку і 11 правнуки. Похорон відбувся 17-го січня 1983 року на цвинтарі „Мейфлавер Гілл" в Тавітоні, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Попович, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 13-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

Чикаго, Іл. Річні збори Т-ва Благочиння 125 Відд. відбудуться в Ключовім Домі, близ української католицької церкви св. Йосифа, 5000 North Cumberland Rd., аплудне, за раз по Службі Божій 10:30 р. Цікава програма з впровадженням нових членів. Обов'язком всіх членів прибути на збори. — Гільберт Пашен, секр.

Піане

Новоприбула вчителька музики, зі Львова, з 20-річним стажем праці у Львівській консерваторії дає ЛЕКЦІЇ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО Район Мангетену і Ерукліну. Може доїжджати. Також шукає за посадою АКОМПАЇТОРА. Дзвонити після 10-ї год. веч на протязі цілого тижня. телефон: (212) 435-3280.

HELP WANTED.

Увага для мужчин, хто хоче підробити грошей.
ПОТРІБНО ПОМІЧНИКА СУПЕРА
Раз або два рази на тиждень. Вік і фак не грають ролі. Телефонувати 1-212-788-0227. Заплатити супера.

WOMAN to WORK
in fast service restaurant in convenient Jersey City location, 40 hours — Monday to Friday. Call between 2-5:30 p.m. (Monday to Friday) (201) 434-9347

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОУН, БРОУКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568